

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókkiadóhivatalok: **Zomborban: Gombos E.** Berta dohánytörszdejében, **Ujvidéken: Schäffer Péter** könyvkereskedésében, **Szabadkán: Braun Adolf** nyomdájában, **Bács-Almásán: Rosenberg A.** czégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, írkokoknak, földmiveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

A „Bácsmege” előfizetőihez.

Lapunk tisztelt előfizetőit, akik a lapdíjat ezideig még be nem küldték tisztelettel kérjük, hogy az összeg beküldése iránt **legkésőbb e hó 15-ig** intézkedni sziveskedjenek.

Ama **egyleteket és testületeket**, melyek az előfizetést hírlapközvetítő irodákkal eszközlik, arra kérjük, hogy az illető közvetítől utasítsák, hogy az összeget haladéktalanul juttassák hozzánk; mert gyakran megesik, hogy egyes irodák hanyagsága miatt a lap expedálásában zavar támad.

Pénzek és közlemények csakis **budapesti** szerkesztőségünknek (**Teréz-körút 2. sz.**) küldendők.

A nemzeti bank sirja.

A kvótaemelő hősök ássák már a sirját az önálló magyar nemzeti banknak. Aki nem hiszi, olvassa el *Holló Lajosnak* a „*Neue Freie Presse*”-ben, a szabadalmazott hazafiak által annyiszor meggyalázott bécsi sajtóorgánumban megjelent nyilatkozatát. Ime:

„Én úgy képzelem a dolgot — mondja *Holló* — hogy a bizottság meg-

választása után közvetlenül megtörténik a megalakulás, illetőleg szervezkedés is. Az érdelemes tárgyalások azonban csak a delegáció ülészaka után veszik kezdetüket. Már az alakuló gyűlésen megállapítják a tárgyalások rendjét és módját, hogy a bizottság nagy munkáját rendszeresen, egy már előre kijelölt program szerint végezze és sikerrel oldja meg. Véleményem szerint az volna célszerű, ha két előadót választanának és pedig egyet a *bankközösség*, egyet pedig az önálló bank *exponált* hívei közül. A referensek kötelessége volna már most, hogy a bizottságnak megfelelő javaslatokat készítsenek, amelyben álláspontjukat kifejtik és megalapozzák. Ezen a módon az egymással szemben álló véleményeket könnyen össze lehetne hasonlítani és ez az eljárás a legnagyobb mértékben hozzájárulna a *különböző nézetek tisztázásához*. A bizottság azonban nem szorítkozhatik arra, hogy egyes tagjainak véleményök kifejtésére alkalmas szolgáltasson és a kérdést nem csupán a kebelébe tartozó képviselők körében fogja tárgyalni. Ezen kívül *szükséges, hogy a kormány álláspontjával is tisztába jöjjön*, aminthogy a képviselőház határozatában világosan ki is van mondva, hogy a kiküldendő bizottság a kérdés megoldásának előkészítését a kormány hozzájárulásával eszközölje. Lehetséges, hogy a kormány hozzájárulásával a bizottság magát az *Osztrák Magyar-Bankot* is felhívja, hogy konkrét adatok szolgáltatása céljából a bank álláspontját

határozottan és részletes indokolással ismertesse meg. Ezenkívül a *szaktekintélyek egész sorát fogja felhívni*, hogy adják elő véleményüket a bankkérdés dolgában. Ezek azonban kizárólag *bel-földi pénzkapacitások lesznek*, akiknek az lesz a feladatuk, hogy véleményt adjanak arról, vajjon Magyarország jelenlegi viszonyai között a *banközösség*, vagy az *önálló bank* mutatkozik-e célszerűbbnek. Szigorú leikiismeretességgel kell tanulmányozni továbbá azt a kérdést is, hogy milyen módon mehetünk át legsimábban a közös bankról az önálló bank alapjára. A bankbizottság ezek után, a szakvélemények és a politikai célszerűség szemmeltartásával kidolgozza a maga javaslatát s azt a parlament elé terjeszti.”

Holló Lajos, az önálló bank mozgalmanak dühös megindítója tehát úgy konstatálja a dolgot, hogy a jeles *huszonegyes* bizottság két előadót válasszon. Egyet aki közös bank mellett fog érvelni, egy másikat pedig, aki a nemzeti bank *eszményi* föllátlását fogja sürgetni. Kiténő gondolat. Az önálló magyar bank előkészületeinek megtételére kiküldött bizottságban lesz egy referens, aki a *közös bank* előnyeit fogja ismertetni.

Szükséges továbbá, hogy a *kormány álláspontjával is tisztában legyen mindenki*. Hát mi már tisztában vagyunk ezzel az állásponttal. *Wekerle* Sándor eléggé érthetően jelentette ki a képviselőház megnyitó ülésén, hogy a *kormány a közös bank*

Egy rettenetes éjszaka.

A „*Bácsmege*” számára franciából fordította:
Kállay Kornélla.

(1)

1814. dec. 6-ikán éjjel történt. A rendőrségi prefektúra toronyórája éjjel után egyet ütött. A szolgálati teremhez vezető folyosón két nő járkált, végig mentek a folyosón, majd visszatértek, megálltak, látszott, hogy nem ismerik a járást.

Vivack, az ügyeletes rendőrtisztviselő a léptek zajára felnyitotta az ajtót és udvariasan megkérdezte a hölgyektől, mi járatban vannak?

Az egyik hölgy kurtán kijelentette, hogy a Police Préfét* -vel óhajtat beszélni.

Ez meglepte a rendőrtisztet annál is inkább, mivel a hölgy nagyon groteskül nézett ki.

Elegáns estélyi ruha volt rajta, haja borzas, mintha nem is lett volna megfésülve, különben fiatal és szép volt, barna haja, finom áttetsző arcbőrü, melyen ujnyi vastagon volt a festék s mely mindannak dacára nem bírta eltakarni az arc halottsápadtságát. Az egyik lábán fekete magasszáru, a másikon kivágott selyem cipő volt. Kísérőnöje a komornák öltözékével bírt. Fekete á lá princesse ruha, fehér kötény, fején fekete csipkekendő.

Vivack éppen tudtára akarta adni a sajtáságos hölgynek, hogy ilyen időben nem lehet a Préfét úrral beszélni, midőn a szomszéd teremből a portás lépett ki, nyitva hagyva maga után a szárnyajtót. A különös hölgy faképnél hagyva a rendőrtisztet, a szomszéd terembe sietett s a portásnak jóformán a szoknyájánál fogva kellett visszatartania, hogy a Préfét hálószobájába ne szaladjon.

* Police Préfét. Szó szerint Rendőrfőnök. Akkoriban minisiteri ranggal bírt.

Vivack egyedül maradt a komornával. Szemügyre vette a lányt s látta, hogy az is feltűnően sápadt és reszket, pedig a teremben elég meleg volt. Felszólította, hogy üljön a kályhához, bátorításul egy karszéket gördített oda, a lány azonban oda sem hallgatva, az ablakhoz rohant, ujjaiával megtörölte a párás ablaktáblákat és kinézett azon.

A rendőrtiszt követte a lány tekintését s látta, hogy az egy kocsiira mereszti szeméit, mely a Quai des Orfèvres-n áll néhány lépésnyire a Prefekturától. A kocsi urasági fogat volt.

— Alszik! — mormogá a leány, le nem véve szeméit a fogatról.

A szomszéd teremben érdekesebb dolgok történtek:

A Police Préfétnek nagyon fáradtságos, nehéz napja volt. Szigoruan meghagyta tehát, hogy semmi körülmények között se ébresszék fel, bármi adná is elő magát.

Tekintve azt, hogy annak idején egy Police Préfét valóságos kis király volt Párisban, senkinek sem jutott volna eszébe parancsait megszegni, éppen azért elképzelhetjük, mennyire megijedt a portás, mikor az idegen hölgy a belső terembe szaladt, melyet csak egy szárnyajtó választott el a hálóteremtől, melyben a Préfét aludt.

— Mit kíván ön Ó exelentiájától? — kérdé suttogó hangon a hölgytől.

— Beszélni akarok vele még e percben — felelé a hölgy reszkető hangon s azzal a hálóterem ajtaja felé sietett.

— Ohó! asszonyom! — kiáltá a portás és széttárt karokkal rohant az ajtó elé, — az nem így megy! A Préfét úr hetenkint csak egyszer fogad, egy meghatározott napon és akkor is irásban kell tőle kihallgatást kérni. Éjjel csak rendkívül nagy, kivételes esetekben fogad, de akkor is csak hivatalos egyéneket, kiknek rendkívül fontos, halasztást nem tűrő jelenteni valójuk van, tegnap azonban kijelentette mielőtt lefeküdt volna, hogy reggel

nyolc óra előtt semmi körülmények között se keltsük fel.

— Micsoda, csak reggel nyolckor!? — kiáltá kétségbeesetten a hölgy — az nem lehet! Nekem rögtön beszélnem kell vele!

A portást hidegen hagyták e szavak, egykedvűen vállat vont.

— Kérem! — folytató a hölgy — én jól ismerem a Préfét urat, együtt ebédeltem vele Ronbigez tábornoknál, a múlt héten beszéltem vele Montalivet grófnál és egyáltalán már nagyon sokszor beszéltem vele társaságban.

Bármily szenvedélyesen beszélt is a hölgy, a portás érzéketlen maradt.

A hölgy magánkívül volt.

— Látom, hogy ön az állását félti, mennyi kártérítést követel? — akar három, négy, hat vagy tizezer frankot? itt van fogja! — s azzal lekapcsolá briliáns karkötőit, nyakékét s a portás kezébe nyomta azokat.

— Most pedig jelentsen be!

A portás le lön fegyverezve. Tizezer frank briliánsokban, teringettét, ki lehet ez a hölgy? egy darabig nyitott szájjal bámult a markába nyomott drágaságokra, azután bement a Préfét hálószobájába.

A hatalmas Préfét éppen olyan kedélyesen horkolt, mint más földi halandó.

A portás nem tudta, hogy fogjon hozzá a fölkeltéshez. Ide-oda mozgatta a székeket és közben köhögött, de a Préfét nem ébredt fel. Erősebben tologatta a székeket és most már teljes erejéből köhögött, mindhiába! a Préfét tovább horkolt. Midőn látta, hogy mindez nem használ, nevé szőlította, erre felébredt.

Az öreg portás számtalan háboruban vett részt és bátran állt ki a golyók elé, most azonban az inába szállt a bátorsága, különösen amikor a Préfét stentori hangon minden néven nevezendő

fönmaradását tartja szükségesnek. Mit mókázna tehát Holló és társai? Bolondnak nézik a népet, mely az efféle maszlagot beveszi?

Azután meg a *szaktekintélyek egész sorát* fogják meghallgatni. Mintha bizony ezek a „szaktekintélyek“ már nem nyilatkoztak volna a *Pester Lloyd*-ban, ahol nyíltan kijelentették, hogy a közös bank mellett foglalnak állást.

A nyilatkozat végén jön azonban a »sláger«. A *szaktekintélyek* lesznek ugyanis hivatalva véleményt adni, hogy a *jelenlegi viszonyok* közt mi célszerűbb, a közös, vagy az önálló bank?

Holló Lajos, a függetlenségi párt *al-elnöke* úgy tesz, mintha nem tudná, hogy a saját pártjának, pénzügyi kapacitásai: az *Eber Antalok* a képviselőház nyílt színén már kijelentették, hogy a közös bank mellett foglalnak állást. Hát akkor hogyné karolnák föl ennek az ügyét azok a „szaktekintélyek“, akik 67-es alapon állnak.

Ha ez nem szemfényvesztés, politikai becsapás, akkor a kvótaemelés is hazafias erény.

== Sztrilich Béla kulai főszolgabíróknak

Zentára való áthelyezése szinte forrongásba hozza a kulajársbéli lakosságot. Nem tudják megérteni, hogy Sztrilichnek, aki hivatását hiven, lelkiismeretesen, a közkívánalomnak teljesen megfelelően teljesíti, miért kell jelenlegi működésének színhelyét elhagyni. Személyes motívumok nem méltó indokok erre; tárgyi okok pedig fönn nem forognak. Ifj. *Vojnich István*, akinek becsületes gondolkodása semmiféle illetéktelen beavatkozásból származó káros törekvést meg nem tűr, átértézte a helyzet fonákságát s saját hivatalos hatáskörében intézkedett, hogy az áthelyezés időpontja 6 hónappal kitoldódjék. Ez az áthelyezés — a jelekből ítélve — alighanem foglalkoztatni fogja még a vármegyei törvényhatósági bizottságot.

== A szerb radikálisok nagy győzelmet arattak Horvátországban. A koalíciós lapok üdvözléssel fogadják e kirt. Hogyné. Hiszen a szerb radikálisok fényesen győztek ott, ahol a magyart gyűlölik, gyalázzák. A szerb liberálisok ellenben Horvátországban megbuktak. Nem nehéz most már kitalálni, hogy a két párt közül melyik a magyarbarát.

négy lábunak keresztelte el és majdnem kidobta a tereméből.

— De kérem egy hölgy van kint, egy előkelő hölgy — jegyezte meg félve az öreg — kinek a gyémántok és briliánsok jutottak hirtelen eszébe.

— Mi? egy hölgy? mit akar az a hölgy?

— Azt mondja, rendkívül fontos ügyben akar exelentiáddal beszélni!

— Egy előkelő hölgy éjfél után félkettőkor és ilyen hóvatarban? Az a hölgy menjen a pokolba!

— A hölgy azt állítja, hogy ismeri exelentiádat és azért nem merem elutasítani!

— Té állat! hát ki ne ismerne engem? egész Páris ismer! hord el magad és reggelig ne mutatkozzál, különben még ez órában elcsaplak.

Ezekután ő exelentiája a fal felé fordult, a portás pedig lábujjhegyen kiment és hűségesen szóról-szóra beszámolt a hölgynek arról, amit a Préfét mondott. Azt hitte ezek után a hölgy ismét kocsiába ül és hazahajtat.

— Ez az egész?! — ez semmit sem jelent!

— Hogyan, semmit sem jelent?! felelé a portás — ez a kenyeremet jelenti asszonyom, meg a nőmet és hat gyermekemet.

— Ne vesztessük az időt haszontalan fecsegéssel! ha Ön elveszti az állását, becsületesemre kijelentem, hogy ugyanannyi pensiót adok Önnek és holta után a családjának. Itt van kétezer frank, ezzel az egy évi pensióját előre kifizettem! — Ezzel egy telt erszényt nyújtott az ámuló portásnak. — Most pedig menjen vissza és mondja meg a Préfét urnak, hogy egy főrangú hölgy fontos titkokat akar vele közölni!

— Jézuskám Krisztuskám! kivel lehet dolgom? — gondolá az öreg s miután látta, hogy nincs mitől félnie, jövője biztosítva van, meglehetősen hetyke léptekkel nyitott be ismét a hálószobába.

(Folyt. köv.)

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1908. jan. 4.

Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta **Fernbach** Károly főispán elnöklésével rendes havi ülését, melyen jelen voltak: **Vojnits István** alispán, **Micháilovics Kornél** főjegyző, **dr. Pávlovits Simon** főorvos, **Popp György** kir. pénzügyigazgató, **Sculléty Ferenc** árvaszéki elnök, **Faragó József** kir. tanfelügyelő, **Szemző Gyula**, **Szemző István**, **dr. Molnár Károly**, **Sztankovich György** kir. főmérnök, **Karácson Gyula**, **Popovits Aurél** kir. főügyész-helyettes, **Falcione Lajos** és **Walient Nándor** tb. aljegyző, mint jegyzőkönyvezetők.

Dr. Pávlovits Simon megyei főorvos, kir. tanácsos jelenti: Az általános egészségügyi viszonyok december hó folyamán sem mondhatók kedvezőeknek, a heveny fertőző kóroknak a rendesnél nagyobb mértékben észlelt fellépése folytán.

A vm. területén a járvány ragályos betegségek elleni küzdelem mindenütt a helyi kulturális és közgazdasági viszonyoknak megfelelően, alig kifogásolható módon levén berendezve: a községekben fellépő kórosok közül kivételesen csak talán egyes esetek kerülhetik ki az arra hivatott szakközegek figyelmét, míg a tanyákon észlelt betegülések egyik, többnyire szegénysorsuakat érő része, miután többször nélkülözni kénytelen — főleg nehezen megközelíthető télviz idején — az orvosi beavatkozást: gyakori kedvezőtlen lefolyással csak a lethális kimenetelű esetek számárányát emeli.

A védelmi intézkedések pontos és feltételül szigorú foganatosítását illetően a *vmegye alispánja* úgy november, valamint december havában kétrendbeli *szakavatott és tüzetes rendeletet* intézett az I. fokú közegészségügyi hatóságokhoz, melyeknek helyes keresztül viteléről volt alkalma több községben a helyszínen személyes meggyőződés szerzési, úgy hogy alapos kilátás van arra, — ha a kedvezőtlen időjárási viszonyok is csakhamar javulnának, — hogy sikerülni fog az évenként ezen időszakban nagyobb számban előfordulni szokott heveny-fertőző kóroknak a rendes kereten túl való fellépését megakadályozni; a mi tekintettel főleg a vörhenyek ezidőszertint legnagyobb elszaporodására, csakhamar eredményre is veztné, ha a kórházakban immár szép sikerrel használt vörhenyszoruma a nagyközönség közhasználatára is állhatna.

Előfordult:

A *roncsoló toroklob* 31 községben; megbetegedett 303, meggyógyult 204, meghalt 66, ápolás alatt maradt 33.

A *vörheny* 54 községben, mb. 1414, meggy. 732, mh. 280, á. a. m. 402.

A *kanyaró* 14 községben, mb. 510, meggy. 358, mh. 43, á. a. m. 109.

A *hagymáz* 12 községben, mb. 256, meggy. 143, mh. 25, á. a. m. 88.

A *Hula* községben engedélyezett 2-ik személyes üzleti jogu *gyógyszertár* kellőleg felszereltetvén, megvizsgáltatott és a közforgalomnak átadatott. Az *ópalánkai „Szentháromság“*-hoz címzett *gyógyszertár* személyes üzleti joga *Zappé Béla*ról *Hainis Bertára* ruházott át.

Faragó János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a vall. és közokt. min. a *kölpényi* áll. el. népiskolához **Kontarik Gyula**, a *monostorszegeihez* **Hadanits Gyula**, a *gombosihoz* **Nagy Mihály**, *sajkáslaki* közs. el. népiskolához **Gláváski Mladen**, a *mozsorihoz* **Eremits Sztanisa**, a *csurogihoz* **Tyószity Crnogórka** okl. tanítókat rendes tanítói minőségben kinevezte, míg **Vass Ignác csantavéri** áll. el. népiskolai tanítót *állásától feljűggesztette* és ellene a fegyelmi eljárás megindítását elrendelte.

Dunagárdony, Sajkáslak és Sajkásszentiván községek az általuk fenntartott községi jellegű, továbbá a pincédi ág. ev. egyház az általa fenntartott el. népiskolájának államosítását elhatározván, ezen iskoláknak állami kezelésbe való vétele iránt a vall. és közokt. m. kir. miniszter urhoz jelentéseit megtette.

Ókér, Szond, Szeghegy községek képv. testületei állami elemi népiskolák felállítását kérelmezték s ezen új áll. népiskola szervezése iránt jelentéseit a nagym. m. kir. vall. és közokt. min. urhoz már megtette.

Az elmúlt hónapban hivatalosan meg lettek látogatva a *szilbácsi, kölpényi és petrőci* ág. ev., a *kölpényi, petrőci és bácskereszturi* állami elemi népiskolák, a *kölpényi* áll. ovoda, a *kölpényi gör. kel. szerb iskola* és a *petrőci községi ovoda*.

A *magyar nyelv tanítása a szilbácsi és petrőci* ág. ev. tót nyelvű és a *kölpényi gör. kel. szerb tannyelvű elemi népiskolában a törvényes követelményeknek nem felel meg* s amennyiben ezen állapotok a folyó tanévben ismét megéjtendő hiv. vizsgálat alkalmával ismételtlen tapasztaltatnának, azok megoldása iránt javaslatai annak idején megtetendi.

A *kölpényi, petrőci és a bácskereszturi* áll. népiskolák egy részének épületei rozogák, meg nem felelők. A kellő épületek felállítása iránti intézkedéseket már folyamatba tette.

Popp György kir. pénzügyigazgató jelentése szerint befolyt:

Egyenes adóiban: 1907 december havában 698,503 K 10 fill. A mult év hasonló havában 1,321,558 K 77 fill. Az elmúlt hóban kevesebb 623,055 K 67 fill. 1907 január 1-től mult hó végéig 10,641,134 K 09 fill. Az előző év hasonló időszakában 12,454,301 K 69 fill. Ez évben kevesebb 1,831,167 K 60 fill.

Hadmentességi díjban: 1907 december havában 38,488 K 09 fill. A mult év hasonló havában 41,633 K 26 fill. Az elmúlt hóban kevesebb 3145 K 17 fill. 1907 január 1-től a mult hó végéig 202,017 K 99 fill. A mult év hasonló idő-

Nemzetközi népelet

New-Yorkban.

Amerikai utirajz.

— A „Bácsmegeye“ eredeti tárcája. —

Irtá: **Vértesi Károly.**

(3)

Koldust, gyermekbérő alanyát, némely városrészen keresve sem lehetne találni, a nyomoruság szemérmesen rejtőzik, ahová a segítség el nem jut. Másol, szegényebb tanyáján, a házatlan koldusok untalan belénk akadnak, egy harapás kenyérért is megkondulnak. Kis kéregetők, házból elüldözött, szerencsétlenségben növekedők. A ház falához lapulnak a béna, legyengült öregek, hajadon fővel álló koldusok. Fél szemű, féllábu, csuszántotta ember is akad köztük, olyan is, kinek teljes vakság borult a szemére, sirtaja az elveszett napfényt. Kis vigasztalás neki, hogy az elvesztett érzékért, hallásában, tapintásában nagyobb a finomság. A tilalmat úgy játszák ki, hogy árulnak valami csekélységet, gyufát, fűző zsinórt, egyebet. A némák szava, tekintetükből sugárzik ki. Mestéségre viszik némelyek a koldulást, hogy a csurránó-csöppenő napi keresetből, ledobva magukról a rongyot melyen a piszok keresztül ette magát, bőségesen élnek, vagyont hagynak hátra. Koldus iskola se ritkaság, ahol megtanulják a koldus mesterség minden csinját-binjját; szervezett koldus banda is előfordul, mint titkos közkereseti társaság. Telesírják a világot, azután vigan vannak. Amerikai-, az életből merített regények, bőven szólnak a halk, panaszos könyörgésről, a jószívű adakozók megévesztéséről, a koldus álarcról, hangelváltoztatásról, hazugságról. Mindez a városi népelethez tartozik Amerikában,

de egyáltalában, alig van koldus Amerikában, rongyokba burkoltan egyáltalán nincs, a spanyolországiak módjára, kimarjult sebbel vagy derékig meztelen, a vidéken sincs.

Egy *gyógyszertárban*, melyet itt szabadon nyithat mindenki, apró-cseprő, de szükséges tárgyat, tollat, tintát, lappapirt és postai értékjegyet veszek, azután négyeszeget képező néhány házcsoportot hátrahagyása után betérünk a *Pabst vendéglőbe*, étlap szerint rendelünk amerikai különlegességet, ingyencséget kérünk. A teknősbéka leves, az osztriga leves és mártás, inyizgatóan jól voltak elkészítve. Az oyster cat soup nagyon izlett. Egyéb kis osztrigák is citrommal ecettel, tormával a cocktail, az meg kitünő itóka volt, étlap büszkeség, fejedelmi nyalánkság. Ez is osztriga és egyéb fűszerből, finom nedűkből volt, inni lehetett pohárból. Amerikában ennél jobb valamit nem izleltem. Jól esett és kitünő üdítőül szolgált utána a *Papst féle sör*, melyet a falon egy felírás ekként dicsér: In Nord und Süd, In Ost und West, Ist Papst'sches Bier Das allerbest. No, mi ennél a *Papst-féle Millwaukee városbeli sörnél* a *Beer List*-ben talált és egyéb amerikai híg árpalénel a müncheni *Löwenbräu-t* jobbnak találtuk. Magas ára miatt, a görög régi mondást követtük: Mindent mértékletesen.

Az amerikai legnagyobb sörfőzők, mint *Anhäuser Busch, Giel, Bros* és így *Papst* is bajor eredetűek. A saját készítményű söreiket domesticnek nevezik, minden külföldit az inport szóval jelölik. Az elsőnek rendes ára poharanként öt cent, utóbbinak tíz.

Az élelmes amerikai sörgyártók magasztaló-, eleven-, pattoló rithmussal verseket is gyártanak, s azt jó pénzért valamely énekesnővel dalolattják el. Az *Anhäuser-Busch, st. louisi* nagy sörfőzőnek a dalát szelvében-hosszában éneklék Amerikában. — Nézem a yankeet, milyen gyorsan fal és önti magába az italt.

szakában 151,510 K 91 fillér. Ez évben több 50,507 K 08 fill.

Bélyeg- és jogilletékekben: 1907 december havában 256,033 K 77 fill. A múlt év hasonló havában 369,880 K 77 fill. Az elmúlt hóban kevesebb 113,847 K 1907 január 1-től a múlt hó végéig 3.197,027 K 97 fill. Az előző év hasonló időszakában 3.878,154 K 25 fill. Ez évben kevesebb 681,126 K 28 fill.

Fogyasztási és italdobban: 1907 december havában 105,754 K 36 fill. A múlt év hasonló havában 92,263 K 72 fill. Az elmúlt hóban több 13,490 K 64 fill. 1907 január 1-től a múlt hó végéig 1.188,404 K 14 fill. A múlt év hasonló időszakában 1.183,965 K 14 fillér. Ez évben több 4443 kor.

Sztankovits György kir. főmérnök jelentése:

A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő. A folyó évi fentartási kavics szállítása befejeztetett, bizottságilag felülvizsgáltatott és átvétetett.

Az állami beruházásból engedélyezett utépitési munkák a beállott kedvezőtlen téli időjárás miatt az **összes vonatokon szüneteltek.**

Az uti személyzet a rendes utféntartási munkálatokkal, főleg pedig sárlehuzással és kavics beterítéssel volt elfoglalva.

Az 1907. évben az **ujvidék—szegedi** hat. közut 104°—110° km. szakaszán Magyarokanizsa község határában és a **magyarokanizsai** révhez vezető uton az állami beruházási hitel terhére teljesített földmunkák felülvizsgálata 1907. évi december 11-én kedvező eredménnyel megejtetett.

A megállapított utépitési program szerint 1908. évben folytatólag kiépítendő hatósági közutakra vonatkozó tervek és műszaki rendeletek az államépítészeti hivatal által munkába vétettek és részben elkészítve a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez jóváhagyás végett és a helyszíni közigazgatási bejárás elrendelése céljából felterjesztettek.

A múlt évben megkezdett, de főleg kőanyag hiányában be nem fejezett utépitéseknek 1908. év kora tavasszal leendő folytatása iránt az összes intézkedések megtételtek.

Popovits Aurél kir. főügyési helyettes jelentése:

A felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő, az elmúlt hóban a fogház kórházában egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt.

Az ételmezés, mely úgy a kir. fogházfelügyelő, mint a fogház orvosa és általa is a szabályok értelmében szigorúan ellenőriztetik, kifogástalan, szerződésszerű, panasz miatta nem történt.

A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés a

múlt hó folyamán úgy az őrség körében, mint a letartóztatottaknál nem szabattott ki.

A zombori kir. törvényszéki fogházban a múlt hó folyamán 53 letartóztatott volt elhelyezve és pedig:

1. Jogérvényesen elítelt: elzárásra 0, fogházra 15. börtönre 28, fegyházra 1, államfogházra 0.
2. Felebbezés alatt álló vizsgálati fogoly: 3.
3. Elítéletlen vizsgálati fogoly: 6

Az 1907. év november hó utolsó napján aylétszám 53 főből állott, míg a múlt hó végén 53 volt.

Az egészséges és munkaképes jogérvényesen elítelt letartóztatottak kivétel nélkül részint házi, részint pedig nyomdai munkával foglalkoztatnak, mely munkák után a múlt hóban az állam részére 44 K 26 fill. a rabok részére pedig 64 K 32 fill. jövedelem folyt be.

A zombori kir. törvényszék fogházából a múlt hó folyamán a váci országos fegyintézetbe 3, a kerületi börtönbe 1 letartóztatott sem szállított, feltételes szabadságra egyszem bocsátott.

A fogház szabályszerűen és teljesen fel van szerelve, a letartóztatottak osztályozása az építési viszonyoknak megfelelően lehetőleg keresztül vitetett s általában a fogház kezelése jó és szabályszerű.

Az apatini, hódcsági és kulai kir. járásbíró-sági fogházakban úgy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Cabaret-estély Futakon.

— Saját tudósítónktól. —

Ófatak, 1908. január 4-én.

Szylveszter estéjén Cabaret-estélyt rendezett a futaki ifjuság, melyet nagyszámu közönség tisztelt meg jelenlétével. A futaki fiatalságnak, többnyire diákjai az ugvis rövid szabadságuk feloldozása árán készült az estélyre s bár szerepeiket precízül meg nem tanulhatták, mégis meglehetősen eredményt értek el. A műsor 9 órától az új évek első órájába nyult át. A főrendezés **Weiser** Antal tanító vállalt terhelte, ki tőle telhetőleg az ifjúsággal egy sorban dolgozott, hogy a sikert biztosítsa, meg nem érthetővé vált hát nekem, hogy fáradozásáért egy elismerő vagy köszönő szót nem kapott a közönség részéről.

Bayer Oszkár tanító az ő kedves tréfiával vidám hangulatot vitt a kissé hűvös közönség közé. **Pfeifer** Mariska k. a. és **Beiwinkler** Ferenc tanító „A férj és feleség” c. dialógot adták elő. Az előbbi, bár nagyon ifju, de annál bájosabb feleség, utóbbi méltó társa volt.

Hrobács József és **Kleiszner** Károly főgymn.

Egy, állványokkal körülrekesztett építkezést megnézve, a cifra városban felkerestük az európai népelemeket, a különböző országok hajótörötteit a Little Hungary és Itályban. Lerakódtak a rétegek, mondjuk, hogy a hasonszörű emberek egymás nyakán vannak, New Yorkban magában 120.000 magyar van, tehát egy városban, Budapest után legtöbben de azért eddig gyülekezési házuk sincs. Eloszottsággal mennének inkább Tennessee államba, melyet még az amerikaiak sem fedeztek fel egészen, pedig olyan sok a földnek kincse ott, akár mint Pennsylvániában. Habár az anyaföld bőven látja el még az 1500 millió gyermekét, de akinek a földkerekség egyik másik részén szükösen jut a föld kincséből táplálék, oda menjen, ahol kevesebben vannak még az emberek. A magyarok is, tanyát vetni, mennének inkább az állattenyésztésre alkalmas Texas államba, amely, területre nézve nagyobb mint Magyarország Ausztria és 15 év előtt még csak három millió lakosa volt. Még föld is akad ott, melyet a földnyelő cápák, pénzemberek, még nem harácsolnak össze.

Megnéztük a lengyel- és orosz zsidókat a Ghetto-ban. Puruttya nép. Kiválik mégis néhány közülük, tiszták mint a hebroni lilium. Van ezekből a sűrűn beszűremkedő, könnyen asszimilálódókából vagy 400.000. Azt a kozmopolitikus elvet követik, Cicero nyelvén szólva: ubi bene, ibi patria. „Hazája embernek, hol jól megyen dolga.” Éppen hosszú napot ültek, hajlongtak, fajszóással hadartak. Voltak közöttük korban igen előrehaladottak, sőt egy újkori Mathuzsálem. Az aggkor gyengeségtől keze, feje reszketett.

Különös, hogy a Chrystie-Street, keresztény utcában csupa zsidók laknak, többgyermekes családapák, a lóvasutas A. B. C. D. Avenue-keket is ők foglalták el. Ugy élnek a Ghettojukban, mint otthon, üzleteik héber felirásosak. A zsidóknak a Bowery-uton, külön opera házuk is van. A zsidók összes száma New Yorkban a legújabb kimutatás

szerint, már 600.000. A keleti faj bélyege van rajtuk.

Látok több, három aranyos golyóval jelölt üzletet. Vajjon mik ezek? Zálogházak, mindenre adnak kölcsönt, még egy beretvéra is.

A magyar negyedben tovább időzünk s a Houston-Street közelében lévő 2-ond Street, vastag tréfiával „gulyás avenue”-nek nevezett utca megnézése után betérünk Karácsonyi és Kmetz magyar emberek borozójába és iszunk jóféle magyar bort, a gazda szivességéből bebokálódott palackból is, „plébános” volt, mint a székely a jó bort nevezi. Ki tudja, milyen hangos és vig szüreten szedték a fürtöket? Jól csavarodó dugóhúzóval, nyílása csakhamar szabad lett. Az otthon szűrt üdítő itallal felderítjük kedélyünket. Californiai borokkal is kedveskednek. Ujsághirdetésükben maguk mondják, hogy jó bort senki sem ihat ocsón, de ha akar valaki valódi, tisztán kezelt magyarországi bort, azt az ő New-York 54 Second Avenue-n lévő bornagykereskedésükben kaphatja. Megrendelések nagyban és kicsinyben.

Szives a gazda. A falon Kossuth Lajos képét tartja. Magyarokkal találkozunk, van ezen a környéken mintegy 40.000.

Szó jön arra, miért „gulyás avenue” a 2-ik utca?

Azért, mert sok Hungarian Café Restaurant van benne és az énekes lebutjokban naponta sok adag gulyás húst szolgálnak ki.

Kik? Kevés magyar, legtöbbször lengyel- és orosz zsidók.

Kiknek? Rendőri felügyelet alatt álló, rossz hírű embereknek, söpredéknek, akik jogot nem tarthatván hitelre, azért — hallom — hogy a bucsztatás olykor úgy esik, hogy a cipő talpával történik.

(Vége)

tanuló monologjaikat ügyes mimikával és gesztussal kísérték.

Egy alkalmi színmű is került színre; szerzőjét a „Bácsmege” előfizetői egynéhány elmefutatóról ismerik. Egy bösz kritikus megjegyzése bár az volt: „törtetne a Parnaszusra, ha gebéje fölvonhatná magát!” E kritikával szemben az én kritikám ez: a szindarab szereplői közül **Bayer** Oszkár tanító, **Kern** István és **Kleiszner** Károly főgymn. tanuló nem értették át szerepüket s így gyengén adták az amerikai diák typosokat; azonban **Mihálovits** Dezső, a gazdag farmer fiát, mint kosztümben, úgy alakításaival teljesen eltalálta, **Mihálovits** Hajnalka (amerikai miss) már megjelenésével a színpadon is a darabnak egészen más fordulatot adott. Ha mindannyian ily erők lettek volna, úgy a darab bizonyára mást mutat. Így hát a szerzőt semmi gáncs nem érheti, mert a legjobb darab sem kelthet effektust, ha a szereplők szerepeiket nem tudják.

Az est mindenestire jobb sikert ért volna el, ha a futaki társadalomban bizonyos kasztrendszer nem állana fenn.

Csendes figyelő.

HIREK.

Kerüld a gögöt.

A fellegeknek útján jár szemem
S merengve nézi a csodás tusát,
Nézem azoknak foszló köntösét
S szemem kíséri gyászoló fátyolát.

Remegve nézem a villámokat,
Meghajol térdem a végzet előtt, —
Elhalt madárdal szügyötörve bán,
Vajj' mért hagyá el a magas fenyt?

A sas közel jár ég határhoz
És bár utat vág túl a fellegen,
Éhtől gyötörve a földet lesi —
S mély gondolatokba ejti szellemem . . .

Mind, mi köröttem él, megváltozik:
A felleg sűrűn ontja harmatát,
Az ember léte kis, arasznyi lét,
Amely csak zaklat s nyugalmat nem ad.

A fenyőszáiból deszkát vág a kéz,
S holtan az ember deszkába kerül;
Fölöslik teste s vízfoszlanýiból
Felleg lesz egykor hegyormok körül.

Csak egyet érzek mindenek felett, —
Változik minden, alakot cserél;
Azt hiszik mégis a hatalmasok,
Örök időkgig él az úri vér.

Tekintsetek csak föl, az ég felé,
Látjátok mindjárt parányvöltöket,
Tekintsétek csak az ég nagy ürét,
Ahol ezernyi fénybogár ragyog!

Keressd határát, véges emberész!
És mondjad: meddig tartja fön magát?
S mi lesz belőled, földi hatalom!
Ha ég ledönti csillagsátorát?

Hogy hatalmas vagy, kötve se hiszem:
Térits más útra futó csillagot,
Avagy csak mérd meg ég határait,
Támaszd életre, aki még halott.

Véges emberész! felfoghatod-é,
Hogy az ég üre határokkal bír?
Felfoghatod-é, hogy határtalan? —
Azt sem tudod jól, hogy mit rejt a sir!

Mi lehet mégis gögöd bölcseje?
Nézd, portestvéred hant alá kerül;
Talán félisten költözött beléd?
A haláltusa nem vesz tán körül? . . .

Ruttkay Gyula.

Popp György — miniszteri tanácsos. Popp György zombori kir. pénzügyigazgatónak a király a közpályán szerzett érdemeinek elismerésül a miniszteri tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta. Az új miniszteri tanácsost, aki erre a kitüntetésre becsületos, hasznos munkásságával szolgált reá, tisztelőinek és barátainak nagy serege kereste föl üdvözlésével.

Lányi Mór orsz. képviselőt a múlt héten oly nagyfokú epekő-betegség gyötörte, hogy kezelőorvosainak tanácsára a Herzl-féle sanatoriumba vonult, ahol Herzl tanár műtétet végzett rajta, mely kitűnően sikerült. A szimpátiás beteg képviselőt a megye minden részéből jóakaró élénk érdeklődés nyílvánul.

Főispáni kinevezések. *Fernbach* Károly főispán dr. *Brestyánszky* Miklós tb. aljegyzőt és *Klemm* Gyula tb. árvászéki fogalmazót díjas közgazgatási gyakornokká nevezte ki. *Milits* Jánost pedig díjtalan közgazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre az *ujvidéki* szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Áthelyezett albiró. A király dr. *Martics* Imre *kulai* királyi járásbirósági albirónak saját kérelmére a makói kir. járásbirósághoz leendő áthelyezését engedélyezte.

Házasságok. *Nemespodhrágyi dr. Kozics Zoltán* halasi ügyvéd eljegyezte *Bosnyák Erzsike* kisasszonyt, *Bosnyák János* bezdáni jegyző és neje *Csihás Mária* urnő szeretetreméltó és nagymiveltű leányát, lapunk kitűnő tollú irodalmi munkatársát.

Dr. Hecl József bajai rendőrkapitány eljegyezte *Dobszay* Mariska kisasszonyt.

Roth Dezső apatini kereskedő kedden tartotta esküvőjét *Burkóvits* Katinka kisasszonnyal.

Futó Ferenc szabadkai városi tisztviselő eljegyezte *Kanyó* Erzsike kisasszonyt.

Főlfüggesztett városi adótiszt. Zenta város h. polgármestere főlfüggesztette állásától *Biró* János városi adótisztet, mert a köteles biztosítékot nem helyezte letétbe. A főlfüggesztő határozat érdekes indokolása ez:

„Zenta város szervezési szabályrendeletének 225 §-a értelmében az első adótiszt helyettesíti az ellenőrt, miért is tartozik évi fizetésének egyszerűsével egyenlő tiszti biztosítékot letenni. *Biró* János az 1904. évi általános tisztújítás alkalmával első adótiszt megválasztatván, óvadékát hivatalának elfoglalása után nyomban le kellett volna tennie. *Biró* János tiszti biztosítékának letétele tárgyában Zenta város képviselőtestülete 1906. évi április hó 9-én 560 közgy. 906. sz. véghatározatával, mint végső fokban m. kir. belügyminiszter u. Ónagyméltósága 1907. évi március hó 20-án 16372 1907. III.-fő számú intézkedéssel megerősített, — *Biró* János városi adótisztet tiszti óvadékának azonnali letételére utasította, mely meghagyásnak *Biró* János mindezeideig eleget nem tett a vallomása szerint megválasztásának megerősítéséig nem is képes eleget tenni. Miután *Biró* János adótiszt ezen mulasztása által nemcsak a városi képviselőtestület jogerős véghatározatát, de a városi szabályrendeletet is megsértette, kellett ellene a fegyelmi eljárást elrendelni s miután városi szabályrendelet határozott rendelkezése ellenére óvadékot ezideig nem tett, a közszolgálat érdekében állásától felfüggesztem.“

Irnokválasztás Kátyon. Káty község képviselőtestülete december 30-án — mint levelezőnk írja — *Tomics* Sándor *ujvidéki* lakost egyhangulag községi irnokká választotta meg.

Halálozások. *Ritter* Ágoston ny. adóellenőr és kataszteri becsőbiztos a napokban 80 éves korában *Kulán* meghalt. Az elhunyt újságírással is foglalkozott. Sokat írt s mindig a közérdeket tartotta szem előtt. Cikkei élelétéről és gazdag tapasztalatáról tettek bizottságot. A derék férfit nagy részvétellel temették el. *Dr. Ritter* Gyula szolgabíró az elhunytban édes atyját gyászolja.

A kulai kaszinó jól sikerült Sylvester estélyt rendezett. Az ottani társadalom minden osztálya nagy számban volt képviselve. Vacsora közben a kör elnöke, *Mezey* Zsigmond kir. közjegyző, kir. tanácsos lendületes beszédben örömmel utalt arra az egészséges, békés szellemre, mely a kaszinó körén belül végig vonul s mely az egész társadalomra jó hatást gyakorolt. *Ricz* György nagybirtokos Mezeyt éltette, majd zajos tetszés közt, hévvel a mellett foglalt állást, hogy a kaszinóból tizzék ki a politika ördögét s ápolják a baráti, testvéri szeretet érzését. Vacsora után tánc volt, mely a reggeli órákig tartott el.

Eltűnt takarékpénztári könyvelő. *Jagerovits* Kamenkó, az ószivácsi szerb takarékpénztár könyvelője 10 nap előtt eltűnt s azóta nyoma veszett. A megindított vizsgálat eredménye ismeretlen. *Jagerovits*ot olyan embernek ismerték, akiről nem hiszik, hogy az intézetet megkárosította volna.

Jegyző választás Csonoplyán. Kedden töltötték be a csonoplyai jegyzői állást, amelyre *Patacsics* Dánielt eddigi helyettes jegyzőt választották meg, helyébe aljegyzővé *Rózsa* Dezső lett egyhangulag megválasztva.

Szilveszter esték Topolyán. A topolyai *Polgári olvasó egyesület* a Szilveszter-estét társasvacsorával egybekötött táncmulatsággal ülte meg, amelyen szépszámmal jelentek ugy a köri tagok, mint a vendégek.

Az „*Otthon*“ kör szintén teaestélyt rendezett, amely szintén népes volt és reggelig tartott.

Csőd Cservenkán. A zombori törvényszék *Welcker* Fülöp cservenkai lakos ellen a csődöt elrendelte.

Írásos újévi megváltások Ujfutakon. Ujfutakon létesített és a vallás-közoktatási miniszter által jóváhagyott „Magyar nyelv terjesztő alap“-ba történt befizetéssel — mint levelezőnk írja — az írásos újévi üdvözlések küldését megváltották: *Sánta* József, *Galamb* Ferenc, *Eigl* József, *Kleiszner* Károly, *Kern* Ferenc, *Herd* József, ifj. *Thiel* Konrád és *Mihálovits* Sándor.

Cabaret estély Apatinban. Az apatini „Szabad Lyceum“, melynek *Schmausz* Endre ny. főispán az elnöke, Sylvester-estén cabaret-estélyt rendezett, mely kitűnően sikerült. Volt ének és tánc. *Flesch* Imre apatini lakos, *Flesch* Adolf kereskedő fia, ki a budapesti zeneakadémia növendéke, bemutatta művészetét. A hallgatóságot teljesen elbűvölte játékával. *Veindl* József kísérte zongorán.

A zombori jótékony nőegylet a napokban 105 szegény iskolás gyermeket látott el téli ruházzal. Az adományokhoz hozzájárultak: Zombor sz. kir. város 223 kor., 20 fill. Zombori takarékpénztár 400 kor., Zombori technikus asztaltársaság 60 kor., apatini *Fernbach* Bálintné 50 kor., *Szemző* Istvánné 20 kor., *Ambrózovits* Emilia, *Falcione* Gusztávné, id. *Husvéth* Istvánné, *Kozma* Lászlóné, *Szilágyi* Mórné 10—10 kor., *Körmendy* Gyuláné 8 kor., *Hetteszheim* Henrikné 6 kor., özv. *Schwerer* Jánosné 5 kor., *Fratricevits* nővérek, özv. *Michelsz* Jánosné, *Molnár* Istvánné, özv. *Tailsbauer* Antalné 4—4 kor., özv. *Szaich* Emilné, özv. *Uhlaryik* Jánosné 2—2 kor., összesen 842 kor. 20 fillért. *Schlieszer* testvérek 10 drb kendőt, *Stein* Jakab 5 drb kendőt, 5 pár harisnyát, kesztyűt és trikókabátokat, özv. *Kaufmanné* 10 drb sapkát és *Goldfahn* Sándor és fia 3 drb sapkát küldtek a nemes célra.

A katymári polg. olvasókör disztagjai. A katymári polgári olvasókör december 31-én tartott tisztújító közgyűlésén disztagokká megválasztottak: *Latinovits* János főrendiházi tag, *Latinovits* Pál nyugalmazott főispán, *Latinovits* Frigyes nagybirtokos s *Latinovits* Géza volt országgyűlési képviselő. Elnök lett: *Id. Rau* János. Alelnök: *Till* Imre. Jegyző: *Tóby* József. Pénztáros: *Rau* Ádám. Könyvtáros: *Róth* József. Ellenőr: *Weber* Menyhért. Választmányi tagok lettek: *Sertz* Antal, *Putz* Antal, *Kling* Mátyás, *Schneider* Péter, id. *Beicht* József, *Kungl* Mátyás, *Kammer* Antal és *Puhl* Ferdinánd.

A topolyai „Otthon“ Kör a napokban küldte szét meghívóit e hó 11-én tartandó hangversenyére és táncmulatságra. A szabadkai dalegyesület és több hölgy és ur fellépte mellett. Az érdeklődés nagy, mert a jónévi szabadkai dalegyesületet szívesen hallgatják meg. A rendezőség dr. *Lestár* Albert és dr. *Decsy* József ügyvédekkel az élen mindent elkövet, hogy az estély sikerüljön.

A bácsmegyei hírlapirodalom köréből. A „*Határőr*“ szerkesztőségét *Zanbauer* Ágoston, az „*Ujvidék*“ volt szerkesztője a napokban vette át.

A „*Palánka*“ című helyi újság szerkesztőt cserélt. *Dr. Vermes* Lajos, mer koalíciós törekvései nem sikerültek, elhagyta a szerkesztői állást. Helyét *Büchler* Róbert a jegyzői gárda jeles képzettségű, fáradhatatlan tevékenységű tagja, aki ügyesen forgatja a tollat, vette át.

A bácsföldvári Nép kör vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését, melyen a következők választották meg: Elnök: *Horváth* Ferenc, igazgató: *Czirják* János, jegyző: *Mihályi* József, pénztáros: *Benkő* István és könyvtáros: *Szekeres* István.

Hirtelen halál. Apatini levelezőnk írja: *László* Márton apatini tekintélyes iparos (mülakatos) a fűrészelő gépjével lévén elfoglalva, az orrába egy szilánk hatolt, mely annyira befuródott agyveleijébe, hogy dacára a gyors orvosi segítségnek és Budapestre való utazásának hol segélyt keresett, 4 nap mulva meghalt. Tetemét haza hozták és itt nagy részvétellel temették el. Özvegycet és 4 árva hagyott hátra.

A Magyar Újságkiadók Országos Szövetsége e hó 12-én vasárnap d. e. fél 11 órakor *Zilahy* Simon elnöklésével választmányi ülést tart.

Gyermekmenhely Szabadkán. Szabadkán a napokban alakult meg a gyermekmenhely-bizottság. Az ülésen jelen volt gróf *Edelsheim* Gyulay Lipót is, aki hosszabb beszédben fejtegette eme intézmény áldásos voltát.

Boszuálló vendégek. Karácsony éjjelén *Hermecz* István, *Prága* János, *Gálik* Béla kishelyi legények — mint levelezőnk írja — berugott állapotban betértek *Bábi* István vendéglőjébe és italt kértek. A vendéglős ismervén a jeles embereket, az italt megtagadta. Erre az ittas legények neki estek a vendéglő ablakainak és mind betörték. A garázdálkodók ellen megindították az eljárást.

A gombos—erdői gőzkompp forgalmat a napokban beállott gépzejlás miatt beszüntették.

Az ószivácsi sanatoriumi estély — mint velünk közlik — fényesen sikerült. Nagyszámú közönség volt jelen, mely a műkedvelők művészi alakításain szüntelenül gyönyörködött. *Szántó* Irén kisasszony ötletdús prologban ismertette az estély létrejöttének komikus előzményeit. Az előadott darabban *Löbl* Olga kisasszony érte el a legnagyobb sikert. A „*Csöppség*“ címszerepét adta. Természetes játéka, elegáns gesztusai, művészi hanghordozása egyaránt hozzájárultak, hogy nehéz feladatát bravúrral oldotta meg. *Mohácsy* Béláné urnő ugyancsak kitett magáért. Megvesztegető kedvességgel alakította szerepét. Alaposan rászolgált a viharos tapsra. *Ewinger* Anna nagy gyakorlottságot igénylő szerepében igen jó volt. Dícséretet érdemel *Glöckner* Anna kisasszony is. Az elismerés meleg hangján kell megemlékeznünk *Neugebauer* Ella kisasszonynak magasfokú intelligenciájára a színművészeti rutinra valló játékaról. A férfiak derekasan állták meg helyüket. De különösen dr. *Vollweber* János, aki a darabnak mozgató ereje volt.

A cservenkai ág. ev. egyház felügyelőjévé a napokban egyhangulag nagy lelkesedéssel *Lelbach* Péter nagybirtokost választották meg.

A zentai kereskedő ifjak egyesülete január hó 11-én az Eugen-szálló színháztermében az itt működő színtársulat közreműködésével, táncsal egybekötött jótékony célú Cabaret-estélyt rendez, melynek műsora: 1. Szavalt. Előadja: *Erdős* Jolán. 2. Tánc duett. Lejti: *Füzes* Lenke és *Vécsey* Emil. 3. Enekszám. Előadja: *Kállay* Kornélia. 4. Couplé. Éneklő: *Nyáray* Lajos. 5. Monológ. Előadja: *Nagy* Jenő. 6. Dalok. Éneklő: *Péchy* László, zongorán kíséri *Kerner* Jenő. 7. Szavalt. Előadja: *Molnár* Gyula. 8. Couplék. Éneklő: *Timár* Béla. 9. Dalok. Éneklő: *Jászai* Mariska. 10. Magán táncszóló. Lejti: *Vécsey* Emil. 11. Dalok. Éneklő: *Füzes* Lenke. 12. Szavalt. Előadja: *Kovács* Andor.

Öngyilkos katona. *Schwarz* Ottó *ujvidéki* magántisztviselő a napokban tragikus módon vett véget életének. A megdöbbentő esetről ezeket jelentik *Ujvidékről*:

A 21 éves fiatallembert a múlt év március havában katonának sorozták be, amely alkalommal jelentette a sorozó bizottságnak, hogy — bár érettségi bizonyítványát nem csatolhatja — az önkéntes jogra reflektál. Előadta, hogy a bevonulás idejéig ezt megszerzi s csatolni is fogja. *Schwarz* a bizonyítványt később megszerezte Aranyosi intézetétől s azt mult évi augusztus havában be is mutatta. Katonáéknál azonban ezt már ekkor figyelembe nem vették. Az öngyilkos fiatallembert szülei ekkor — látván a fiu lehangoltságát — felségfolyamodványt küldtek a királyi kabinetirodához, amely azonban szintén nem járt eredménnyel s így a szerencsétlen fiatallembert októberben mint egyszerű honvédek kellett bevonulni a 6-ik számú honvéd gyalogezredhez, ahol a tragikus péntekig hiven teljesítette kötelességét. Azzal a tudattal azonban, hogy neki érettségi bizonyítványa dacára mint közhonvédek kell szolgálni, halála napjáig nem birt megbarátkozni. Restellte a dolgot különösen jó barátai és ismerősei előtt, míg végül teljesen elkeseredett. Felelősségi jó fiúnak s derék katonának ismerték, miért is ezeknek de különösen századosának állandó kegyeltje lett, aki több ízben vigasztalta őt. *Schwarz* Ottót azonban — ki látszólag már belenyugodott a változhatatlan sorsba — nem hagyta békén az önértet, miért is a halálban keresett menedéket. E hó 3-án, pénteken reggel ugyanis 6 óra tájban szüleinek lakásán szolgálati fegyverével szíven lötte magát.

Betörés Jánoshalmán. Vasárnap, december 29-én éjjel még eddig ismeretlen tettesek — mint levelezőnk írja — betörték *Pusenszki* Máté ottani gazdaember házába, elvittek 120 korona készpénzt valamint az elmúlt héten levágtatott disznónak zsírját és meglevő húszeit.

Cigánykaraván Jánoshalmán. Jánoshalmi tudósítónk írja, hogy december 22-én jelentés érkezett az itteni községhez, hogy a község határában egy nagyobb cigánykaraván garázdálkodik. Az eset tudomásulvétele után az ottani

csendőrök a rendőrségtől támogatva a község háza udvarára kísérték a karavánt, mely 5 szekérből, 11 emberből állott. Megmotozásuk alkalmával sok gyanús dolgot találtak náluk, de rájuk bizonyítani nem lehetett. Innen Almásra illetőségi helyükre lettek toloncolva.

Pihenés a vasúti sínparon. December 30-án déli 1 órakor — mint levelezőnk írja — Titeiről Ujvidék felé induló vonat utasait nagy félelem fogta el, amidőn a vonatvezető az első kocsi átkelésnél vészjelt adva, a vonatot megállította. A megállás azért történt, mert Czíkora András szabályi lakos ittas állapotban a pályatest padkáján ült, oly közel a sínekhez, hogy a mellette elhaladt mozdony és kocsik majdnem a hátát surolták. Czíkora Titeire akart menni, ámde a vonaton utazott Szűcs Gyula járási rendőrfelügyelő a vonatra felszállította és Sajkáslakon a vasut-ügyeletes rendőrnek átadta.

Aki a házi cselédséget a gyanu ellen megvédi. Özv. Kunszabó Antalné kossuthfalvai lakosnő múlt év december hó 13-án a csendőrségnél azt a panaszt tette, hogy szobájában lévő zártalan szekrényéből egy bőrszényt tartalmával együtt, vagyis 1 darab 100 koronás, 3 darab 20 koronás, 1 darab 10 koronás papírpénzt és 10 korona ezüst pénzt, összesen 180 koronányi összeget elloptak. A csendőrség a házi cselédséget gyanúsítva, ott a nyomozást megakartá indítani, de Kunszabóné azt meg nem engedte. A nyomozást tehát be kellett szüntetni.

Vakmerő lopás. Zentról jelentik: Hős Sándor, Gordán István és ifj. Sinka István azon szerencsefiak közé tartoznak, kik fiatal koruk dacára már minden fajta büntetési nemen keresztül estek. Szilveszter éjszakáján is olyan dolgot műveltek, ami miatt ismét lesz módjuk és alkalmuk elmélkedni „ne bántsd a másét” közmondásról. Vig Szilveszter éjszakát akartak csapni, ami többé kevésbé sikerült is nekik. Ugyanis kedden este 7 és 8 óra között az újtemplomtéren levő Gottdiener féle bolt előtt lesbe állottak. Gottdiener bement az üzlethelyiség melletti szobába és levélíráshoz fogott s mintegy negyedóraig nem jött ki az üzletbe s valószínűleg be sem nézett oda. A három jómadár pedig előre kiesztelt terv szerint meglopta a kereskedőt. Hős Sándor ugyanis belopódzott a boltba, Gordány és Sinka künn maradtak őt állani. S mivel a gazda nem vette észre a bent levő Hóst, az kihuzta a pénzes fiókot s azt onnan kivitte s gyorsan elosontak vele mind a hárman. A ládában 280 koroa készpénz és egy csomó bélyegjegy volt. Ezután a pénzt levitték a népkertbe s ott elásták. Rövid idő múlva, mikor már megnyugodva érezték magukat, visszamentek a népkertbe s a pénzt magukhoz vették. Egész éjjel mulattak, bejárva a város legjobb mulató helyeit s a 280 koronából 250 koronát elverték. A csendőrségnek sikerült a tettesek nyomára jönni elég gyorsan, de gyakorlott tolvajok még gyorsabban találtak a pénzen, s így csak 30 korona körül találtak náluk. Elfogatásuk után mindjárt bevallották bűnüket s az egész lefolyását a legnagyobb hidegvérrel adták elő. A csendőrség pedig ezek után mindhármukat letartóztatta.

Uj cégek. Bács megyében újabb eme cégek létesültek:

Szabadka. Frankl Salamon fakereskedő cég. (Tulajdonosai Frankl Salamonné és Löwy Lipót.)

Szabadka. Klein és Steinfeld szatócsok.

Madaras. Gugánovits Dezső és Társa mezőgazdasági és varrógép kereskedők. (Tulajdonosok Gugánovits Dezső és neje: Nagy Czirok Margit.)

Szeghegy, ifju Kinkel Péter és társai gőzmalomtulajdonosok. Cégtulajdonosok ifju Kinkel Péter, id. Kinkel Péter, Kinkel Henrik, Wéber Péter és Kinkel Fülöp.

Kucora, Guttman és Herman vegyeskereskedők, Steib és Kiefer rőföskereskedők Apatin.

Bácskai karcos.

Mit kívánnak a bácskai jó fiuk?

A bács megyei jó fiukhoz kérdést intéztünk, hogy az újév alkalmával mit kívánnak maguknak. A válaszok, melyek kir. közjegyzői hitelesítéssel vannak ellátva, a következők:

Madamnat szemit sze tivánót. Cat a jó balátaimnat ojan bölc tanácsadót, mint amijenel én vagyot tölülvéve. Atól boldod lesz minden embel ész boldod lesz a haza.

Felbach Kalcita,
megyei főispán.

A jó isztente máj teljesítette ledfólóbb tivánuszádomat. A lednadobb tuluc ledéntével, a Zanpauli Dusztitával ajándétozot med. Moszt máj tetten, ő med a Tomic Jászóta fodnat őltődni fölöttem.

Bala Aladálta,
ujvidéti főispán.

Mindön hónapla tivánót tolmányváltozászt ész mindön hétön obtyinálváltászt. A Mudicz Szimontánat pedid jó edészédöt tivánót.

Bezelédi Pisztite,
szabadtai főispán.

Aszt szeletném, ha a váloszi tőzgyűlészeten a félfiaik helöt cupa szép aszonta ész leánta védené a váloszi tőzgyűvetet. A losz Dieszel Gyuluzta, a Valentin Emilte, a Szilmai Vidite, a Bélcsi Beltite ész a többi losz fiu helöt med telet volna választani az Elzítetet, az Ilontátat, az Anusztátat ész a Malditótat. Ezet tudnánat cat szivhez szólóan beszélni.

Amblozovitz Lajosza,
bajai főispán.

Válmegyei lesztalációt tivánót mindön hónapban hálmát. Meld ennél szeb játét nincen a föld teletszédén.

Ifj. Vojniz Pisztite,
alispán.

Minden hétle tét váloszi tőzgyűlészt tivánót, meld ilyentol nadszéleten élzem madamat.

Haute Imlite,
zombóli poldálmesztel.

Aszt tivánóm, hogy a ledjob balátóm legyen Szabattán poldálmesztel ész ojan tőnyű helzete legyen mint netem.

Biló Kalcita,
szabattai poldálmesztel.

Az Amblozovitz Lajos főispán bácinat elöt, edészédöt ész boldotszádót tivánót, melt Toszuth Flánci bácitájánál tiesztőzöite, hogy tiláli tanácszádót adott a fenszédész ulaltodó.

Hededűsz Lajosza,
bajai poldálmesztel
ész tiláli tanácsos.

A Szabad lycilumban előadászt szeletnét talani a „tálszadalmi élintezészöl” és az „ilemlöl.”

Taláczony Gyuluzta,
nudalmazot alispán.

Felenc Jósztával, a tilálal szeletnét edszel nédszementőszét beszélni, hod a fülibe szudhatnám aszt, amit Benedet Jancita énetelt a Polónyi Déza fülibe.

Felbach Pétölte,
tépviszélő.

Madamnat nem tivánót szemit, melt én nagyon jó fiucta vagyok. Mindönt cat a népnét tivánót. A tvótaemelészit isz neki ajándétozom. Cat méd egy ijen nadszélű, szitelesz megyebizotszádi választászt tivánót, meld enet Lényi Jósza dottól balátóm isz öül.

Balody Elnöte,
széttépviszélő.

De szelednét a Tőszedy-féle talajmivelő dep-pel védid szántani edpár bácmegyei polititusz olcáján.

Dlőf Széczenyi Emilte
nudal. főispán ész fölendiházi tad,
ész az altotmánypált elnöte, ész a
Tőszedy-féle leszvéntálszázad elnöte.

Tejesz tisztelettel tudatom a szeltesztő bá-cival, hogy amit én újéve divánni ataltam, az máj talácon elöt bedövetteszt. Ész pedid az, hogy a bácmegyei toáláció a tőlvényhatószádi bizottszádi

tadválasztászodon titölte a nyatát. Ugy töl neti! Ugy töl neti!

Dalambosz Szándolta
tejben, mézben ész szőlőben
füldő jó fiucta.

Szot pénzt tivánok madamnak, hogy edször jól tilumpolhatnám madamat.

Dundelszky Lázóta,
szédén flótász.

Leldembü tivánóm, hogy a polititába capjon be a sziszteldősz isztennyila, melt a polititamiat szotat szenved ám a jó fiucta, a

Lányi Mőliczta,
tépviszélő ész a nemzeti bant
támodatója.

KÖZGAZDASÁG.

A cservenkai gazd. olvasókör a napokban tartott közgyűlésében elnöké Siegel Dánielt, alnökké Braun Fülöpöt választotta meg.

A bajai Köszeghy-féle r. t. megalakulásáról legutóbbi számunkban hírt adtunk. De mert az igazgatóság névsorát hiányosan közöltük, most újból leadtuk: Elnök: gróf Széchenyi Emil, alnök: Latinovits Pál. Igazgatósági tagok: Ambrozovics Lajos főispán, dr. Alföldy Lajos megyei főorvos, Andorkó Zoltán földbirtokos, Somogyi Emil gyáros, Falcione Lajos birtokos, gróf Wilczek Frigyes, gróf Hunyady József, Molnár Károly és Kőszegi Károly. Felügyelőbizottság: ifj. Szutrély Lipót, Scharpf Elek és Fischer Béla.

Az istállók szellőztetése. A marha jókarban tartására elengedhetetlenül szükséges, hogy az istálló célszerű szellőztetéséről gondoskodjunk. Ez legegyszerűbben úgy történik, hogy a külső falakon az istálló mennyezete alatt nyílásokat készítenek, amelyeknek gyakran kívülről befelé emelkedő irányt szoktak adni, hogy a légvonatot lehetőleg megakadályozzák. Ez az egyszerű szellőztető berendezés legalkalmasabb 2-5 méternél magasabb istállóknál; alacsonyabb istállóknál a nyílásokon behatoló levegő túlgyorsan érintkeznék a marhával. Hogy alacsony hőmérsékletnél vagy pedig szellős időben ezeknek a szellőző csatornáknak működését megszüntessük, csapókkal vagy reteszekkel látjuk el őket. Azonkívül célszerű a csatornákat dróthálóval ellátni, a hideg levegő elosztása és a rovarok és madarak visszatartása céljából.

Más fajtája a szellőztetésnek az, amikor merőleges csöveket alkalmazunk, amelyek künn a falnál kezdődnek, ebben fölfelé haladnak és az istálló mennyezete alatt az istállóba torkolnak. A szellőztetés harmadik módja az, amikor gázcsöveket alkalmazunk, amelyeken át az istálló felső rétegeiben összegyűlemlt levegő eltávozhat. Hogy ezek a csövek jól működjenek, a lehűlés ellen meg kell védeni azokat, azaz rossz melegvezetővel körülvenni. Azért szoktak, bár a kőanyagból készült gázcsövek tartósabbak, gyakran fából szerkesztett csöveket használni, mert ezek nem hűlnek le oly erősen. Csavarventilátorokat is szoktak alkalmazni, hogy a szellőzést előmozdítsák. Addig a míg a csőben levő és a külső levegő közötti hőmérsékkülömbőség még jelentékeny, vagy amíg a külső levegő mozgásban van, meglehetősen jól működnek ezek a csavarventilátorok.

Hogy önműködő légáramlást lehetővé tegyünk, a gázcsöveket úgy szereljük fel, hogy nyílásuk váltakozva keskenyebb vagy tágabb legyen. A cső elzárására és a légvonat szabályozására szolgáló csapót felül alkalmazzuk. Ezt zsinór segítségével nyitjuk és zárjuk. Igen fontos az, hogy ez a csapó felül legyen alkalmazva, mert ez esetben a gázcső zárt állapotban is állandóan is állandóan meleg levegővel van megtelve és a gázcső a csapó kinyitása után rögtön működni kezd.

Végül megjegyzendő még, hogy veszedelmes dolog az, ha a friss levegőt az istállóban alul vezetjük be, mert ennek folytán az alsó lég-rétegek túlerősen lehűlnek, ami különösen a tehén érzékeny tőgye szempontjából lehet káros hatású.

A szentfülöpi gazdagylést e hó 12-én tartják meg, *Latinovits Pál*, a vármegyei gazd. egylet elnökének vezetésével.

A gazdagylés programját a szentfülöpi gazdakör ekként ismerteti:

1. F. hó 12-én reggel 8 órakor a militicsi megállóhelyen *Latinovits Pál* ny. főispán, elnök és az érkező vendégek fogadtatása, onnét kocsi-

kon bevonulás Szentfűlőpre és gazdakör előtt üdvözölés.

2. Szentfűlőpön fél 10 órakor ünnepélyes nagymise, utána

3. fél 11 órakor *Latinovits* Pál elnök a gazdaggyűlést alkalmi beszéddel megnyitja.

4. Kisgazdák részéről beszédet mondanak: *Steinhardt* József veprődi- és *Müller* József ujalánkai kisgazdák.

5. Feladataink a szarvasmarhatenyésztés terén. Tartja: *Günther* Ferenc egyesületi igazgató.

6. Vetés forgókról. Tartja: *Schwab* Károly szaktanár.

7. Baromfi- és házinyultenyésztésről. Tartja: *Inhoff* József titkár.

8. *Latinovits* Pál elnök a gazdaggyűlést be-rekesztő beszéde.

9. Délután 1 órakor a gazdakör helyiségében bankett. Egy teríték ára 2 korona.

Kérem! A gazdaggyűlésen és banketten is résztvevők kéretnek, ebbéli szándékukat f. hó 10-ig a szentfűlői községi gazdakör elnökségénél be-jelenteni.

Szerkesztői üzenetek.

W. J., Katymár. A mult számról lekészt.

Levelező, Tittel. A mult heti második közleményt az újévi óriási postaforgalom miatt elkésve kézbesítették, tehát lemaradt.

Többeknek. „A Cabarat-estély Lencsésen” című mult heti tárcánk megtörtént dolgot tartalmaz. Az írója ragaszkodik az inkognitóhoz, tehát nem árulhatják el. Csak annyit mondhatunk, hogy a megyei közéletnek egyik vezéralakja.

„A csöpség.” Köszönjük. Mindenkor szívesen látjuk.

K. K. Zenta. Az „Alvanda” megkerült. Legközelebb levelet mellékelünk hozzá s elküldjük. A kaposvári „ereklye” is Budapestre jutott már. Legcélszerűbb lenne azzal együtt elküldeni.

Dr. K. G., Ujvidék. Lapunk vezére is köszönetét nyilvánítja ez uton. Dr. H. G. és dr. W. V. uraknak már megy.

L. F., Gombos. Kérdésére csak úgy tudnánk alaposan válaszolni, ha az ügyre vonatkozó valamely írományt juttatná hozzánk. Így nem állapíthatjuk meg, hogy vajjon jogos volt-e a mérnök eljárása törvényes volt.

W. P., Körtés. Az okát nem tudjuk megérteni. Most intézkedtünk, hogy a jövőben ilyen mulasztás ne történjék. Ha mégis megtörténne, kérjük azonnal szíves értesítést, hogy a baj forrását kikutathassuk. Elnézését kérjük. A hiányzó számokat postára tettük.

Függetlenségi kör, Csurog. Postára tettük.

Dr. S. J., Szentfűlőp. Köszönet. Hasonlóval viszonzunk. Az esetleges közlendők ügyében keresse föl lapunk vezérét, aki vasárnap ott lesz.

G. K.-né, Zombor. A tárgya nem alkalmas ugyan hírlapi közlésre, de azért alkalom adtán leadjuk.

L. M., Sándorfalva. Néhány nap mulva levél megy. A bajait az utolsó percig vártuk. Most utólag más forrásból adjuk le.

St. E., Zsabya. Szíveskedjék megírni, hogy vajjon az illető bácsmegyei-e, mert különben a dolog nem érdeklő lapunk olvasóit.

R. Gy.-né Budapest, Illés-utca 22/a. Mielőbb sorra kerül. Az illető néhány napra Bácsme gyébe utazott. Mihelyt visszajön felkeresi.

M. S., Ujfutak. A mult hetire elkésve érkezett. Most közöljük.

„Farsangi bolondság.” Az egészben csak a címe jó, mert találon jellemzi a tartalmát.

I. tr., Zombor. Fiatal leányok a délután első óráiban egyedül is lehetnek a jégen. Azonban mihelyst esteledik, illik, hogy gardedám legyen a közelökben. A másik a helyi szokástól függ. Az ottani viszonyok nem sokban térnek el a fővárosiaktól.

Dr. K. E., Wörishofen. A bejelentett cikkeket kérjük minél előbb. Önagságaik megvesztegető szeretetreméltósággal fogadták a tolmácsolt üdvözlötet.

„Csendes figyelő.” Nekünk ismernünk kell a közlemények beküldőit. A referáda végét törölnünk kellett, mert baj származhatott volna belőle.

H. M.—s. Szombaton ott lesz, s akkor személyesen elintézi.

L. T., Zombor. A fekete bársony kosztüm ezidén igen divatos és előkelő viselet. Leányoknak is.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt. Köhögést és meghűlést bármily makacs és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadós betegeknek is könnyebbülést szerez a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIO

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Meghívó.

Az Ókanizsai Keresztények Szélmalom Szövetkezete

1908. évi január hó
21-én d. e. 9 órakor

a szövetkezeti Szélmalom helyiségében tartja meg

1907. évi VI. rendes nagygyűlését,

melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A mult évi jegyzőkönyv felolvasása.
  2. Az elnöki jelentés a malom mérlegéről és állapotáról.
  3. Az alapszabályok módosítása.
  4. Az Igazgatóság felmentvény megadása és választása.
  5. A felügyelők felmentvény megadása és választása.
  6. Indítványok.
- A mérleg a malom helyiségében 8 napig kifüggesztetik s ott megtekinthető.

Bellér Tamás,
jegyző.

Gyulai Ferenc,
elnök.

„Még csak apró legény vagyok,
S az igazságtól durvadoh,
Ézt pedig higgyék el nekem,
Kneipp-kávéval hőzönhetem.”

Valódi: csak az eredeti csomagolásban Kathreiner névvel.

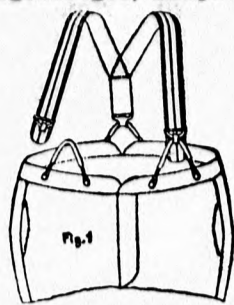
Ne használja senki keverék nélkül az igazító gyarmat-kávé! Kizárólag a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bizonyult a legjobb pót-kávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, midáltal elő-mozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a Kathreiner-re

MACH-féle szabad. egészségi nadrágtartók

Urak részére: 50, 75, 100, 140 190 kr.
Gyermek részére: 35, 42 és 50 kréft
!! Mindenütt kaphatók !!

Egészséges, kényelmes viselet, mivel a nadrágtartók erős, rozsdamentes csatlókban vannak és minden festmódszert alkalmazkodnak (1. ábra), különösen pedig azért, mert a nadrágtartók kitűnő, nyújtható, szintartó anyagból készülnek.

Nem veszítünk többé gombokat mert a nadrágtartót sohasem kell legombolni (1. ábra), így tehát a gombok a folytonos ki-és-be-gombolás vagy csavarás által nem szakadnak le és gyors öltözködés is lehető.

Különösen ajánlatos minden nadrághoz egy garnitúra rezerva csatolót (2. ábra) 10 krajcárt beszerezni és azokat nádrágtartó fűggesztő (3. ábra) gyanan-használni ami által elérhető az, hogy vasalás nélkül is megtartsa a nádrágtartó eredeti alakját hogy sima, ránc nélkülül faconja legyen.

Gyáram a legmodernebben van berendezve és roppant számban gyártom a nadrágtartókat, amelyek nemcsak minőség szerint a legjobbak, de 25 százalékkal olcsóbbak is a közönségeseknél.

Fig. 2

Cs. kir. szab. nadrágtartó-gyár
FR. MACH, BRÜNN.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor-és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer kőszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismeretesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szérkúldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. — A raktárakban tessék hátroróztatni Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynél, oszznál és meghűléseknél, bedörzsölésével sölésképpen használva.

Figyelemtetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerárak az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

383/1907.

Pályázati hirdetés.

Zsablya községben üresedésben levő 1000 korona évi fizetéssel egybekötött községi **irnoki állásra** pályázatot hirdetek.

Kellően felszerelt kérvények hozzám **1908. évi január hó 15-ig** betérjesztendők.

Zsablya, 1907. évi december 18-án.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

2-2

Mozsor községétől.

3003/1907.

Árlejtési hirdetés.

Mozsor községe közhírré teszi, hogy iskolát épít vállalat útján 31618 korona 47 fillér előirányzott összeggel és hogy ezen vállalatra nézve az árlejtést **1908. évi január hó 20-án d. e. 10 órakor** tartja meg a község tanácsstermében.

Az árlejtézők kötelesek az előirányzott összegnek 5%-át vagyis 1581 korona bányópénzt készpénzben avagy óvadékpapírban az árlejtés megkezdése előtt letenni.

A terv, költségvetés és az árlejtési, illetve a szerződési feltételek a község jegyzői irodájában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mozsor, 1907. évi december 26-án.

Eremics Milán,
jegyző.

Paga Emuchku,
bíró.

2-2

Dunagárdony község előljáróságától.

ad. 200
1907. kig. sz.

Árlejtési hirdetés.

Dunagárdony község előljárósága, a jóváhagyott terv és költségvetés alapján két tantermes iskola és tanítói laképület építési munkálatainak biztosítása végett Dunagárdony községhezánál 1908. évi január hó 31-én d. e. 9 órakor szóbeli árlejtést tart, melyre a vállalkozókat meghívjuk azzal, hogy az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott összegnek 10 százalékát bányapénz címén készpénzben, vagy elfogadható értékpapírban letenni tartoznak.

A tervezet, költségvetés és árverési feltételek a jegyzői irodájában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A két tanterem és tanítói laknak felépítési költségei 30306 kor. 20 fill. vannak előirányozva.

Dunagárdony, 1907. évi december hó 31-én.

Knezevich József
jegyző.

Radak Toma
h. bíró.

2-2

Irnok kerestetik

Három korona napidíjazás mellett irnokot keresek. Az állás azonnal elfoglalható.

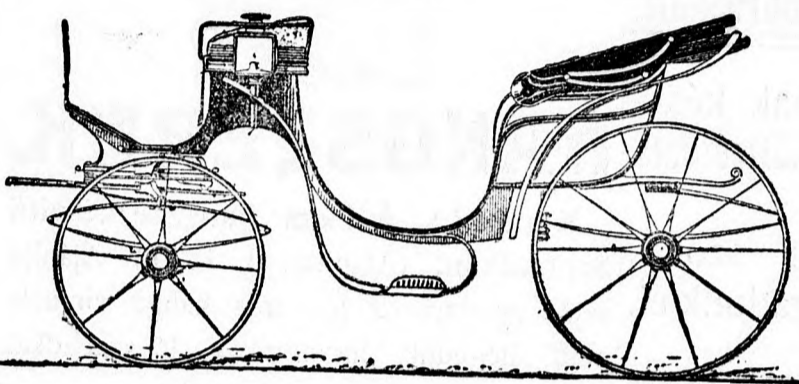
Regőce, 1908. január 5.

Hiel József,
jegyző.

Bácsmege földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

BIHARI J. kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy **SZABADKÁN** VIII., kör., 54. szám alatt, közvetlen a vasút állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

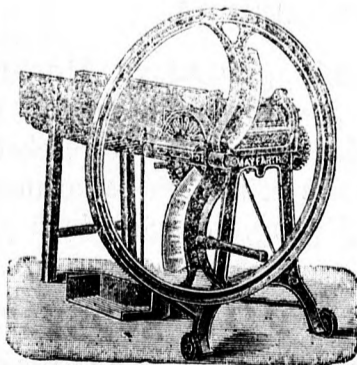
kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu **gummi kerekeimet**. Mindezek előrebocsajtása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy a szakértelem, mint kulcsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserelek. = Átalakításokat jutányosan készítek. = Képes árjegyzék ingyen.

Takarmánykészítő gépek, szecskavágó, répavágó, darálómalom, abragőzőlő, trágyaszivattyuzó, „AGRICOLA“ (tolókerék system.) VETŐGÉPEK

összes és különféle mennyiségű magvakra, kerekek kicserélés nélkül; hegynek és völgynek. Legkönnyűbb járás, legnagyobb tartósság, legolcsóbb ár.

Ékék, hengerek, boronák, széna- és szalma-prések kézi hajtásra, kukoricamorzsoló, cséplőgépek, emelő csigák, tisztító malmok és trieurokat

gyárt és szállít mint különlegességet a legújabb és legelőnyösebb szerkezettel

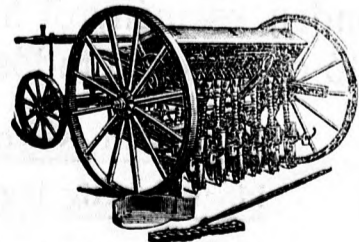
MAYFARTH PH. és TÁRSA MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁROSOK

WIEN, II., TABORSTRASSE 71.

Kitűnítve 600 arany, ezüst és bronzéremmel.

Kimerítő katalógus ingyen. — Képviselek és ismételárusítók kerestetnek.

10-10

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,
Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „BÁCSMEGYE“

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrog megyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezetőtagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánum.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A „BÁCSMEGYE“

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását célozzák.

A „BÁCSMEGYE“

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált írói szolgáltatják.

A „BÁCSMEGYE“

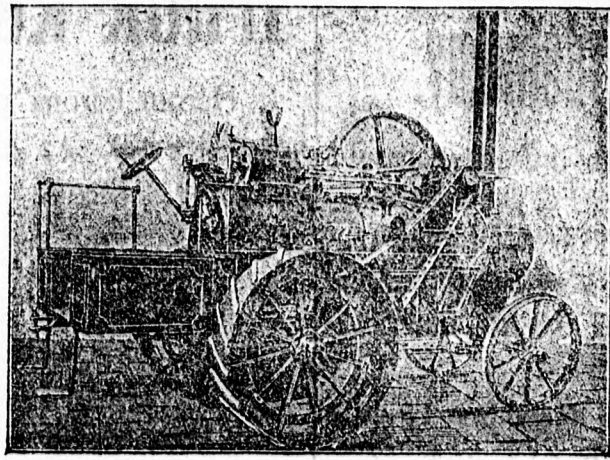
nek, a megye minden községében állandó, rendes tudósítója van s így minden eseményről hí, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenkinék 4 hétig ingyen küldünk.

A „BÁCSMEGYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala **BUDAPEST, Teréz-körút 2. sz. alatt van.**

Legpraktikusabb összeállítás.

Magánjáró
öntvények

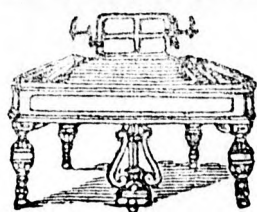
nyersen vagy
megmunkálva
készen

Schumacher Rudolf Fiai cégénél kapható Ó-Becsén.

Átalakítanak a legszolidabb kivitelben jótállás mellett minden rendszerű gőzgépet. A megmunkált részeket minden nagyobb berendezés nélkül mindenki felszerelheti. Utasítást és felvilágosítást készségesen megadják.

Ugyanott több 4—6-os magánjáró eladó s vesznek vagy becsereílnék 15 évesnél fiatalabb gőzgépeket.

Legelőcsőbb rendszer.

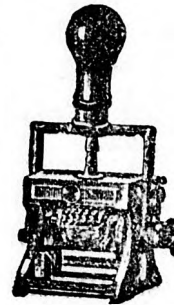
HANGSZEREK.

Kudlik Ádám hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaít, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel

Kudlik Ádám.

Hivatalos

bélyegzőket, pecsénymókat, keletbélyegzőt, számozógépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

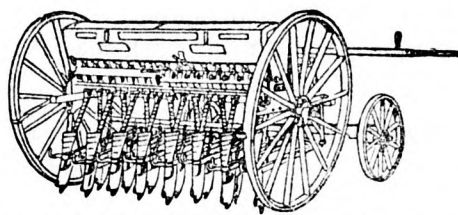
Geduldiger Hugó

vésnök

BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körút 17.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

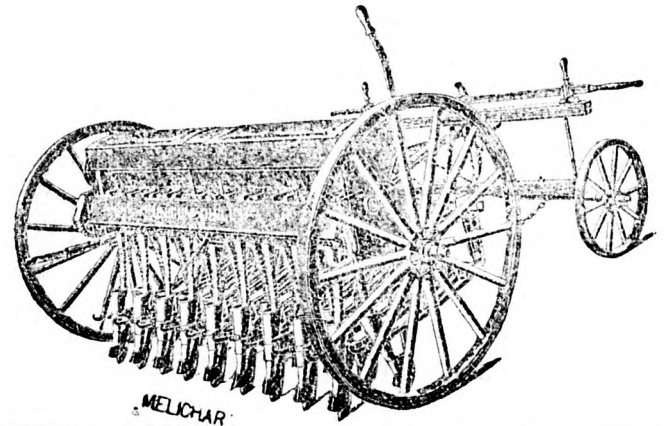
Földbirtokosok

részére ajánlja

eredeti Melichár gyártmányu Unicum Drill, továbbá szabadalmazott Kincsem tolórendszerű vetőgépeit, marott lyukazattal ellátott konkolyozó és osztályozó gépeit, Mabilie rendszerű borpréseket, továbbá szőlőzuzókat és minden a mezőgazdaság részére szükséges eszközöket és gépeket, eredeti Robey és Tsalincolni angolországi gépgyári gyártmányu gőzcséplőkészleteket a legelőnyösebb árakban és kedvező fizetési módzatok mellett.

SZÜGS ÖPÖN gépgyára Baján.

Fióktelepek a megyében: Szabadka, Óbecse, Ujvidék.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becsereílése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.

„Bácsmegye“ vállalati nyomdájából (Dr. Lurja-féle nyomda).